

28.zk
2008

IDEA 28

NAFARROAKO ESKOLA KONTSEILUA

ESKOLARRA

ESKOLAZ KANPOKO JARDUERAK

AURKEZPENA

Ángel Urtasun Uriz, Nafarroako Eskola Kontseiluko Lehendakaria

KIROLA, ESKOLAZ KANPOKO JARDUERA GISA

Ursulinas Kirol-Elkartea

Andoni Mendoza Magallón, Ursulinas Kirol Taldeko Presidentea

Larraona-Claret Kirol-Elkartea

Félix J. Fernández Valle, Larraona-Claret Kirol Taldeko Presidentea

BIZIKIDETZA OSOA

Iraupen eskia Nafarroan

Ana Lusarreta Galé, Erronkaribarko Ipar Eskiko Zentroko Arduraduna

LANSAIO MALGUA LAU IKASTEXTE PUBLIKOTAN

Eskolaz kanpoko jarduerak gure Ikastetxearen egun malguan

Ana Isabel Munárriz Pérez, Tuterako "Virgen de la Cabeza" H.I.ko Zuzendaria

Eskola-jardunaldi jarraitua itzagaondo-urrotz Haur Hezkuntzako eta Lehen Hezkuntzako IP-an

Ikastetxeko Zuzendaritza

Oliteko "Príncipe de Viana" Herri Ikastetxean etengabeko eskola-lanaldia

Tomás Garde Yoldi, Oliteko "Príncipe de Viana" H.I.ko Zuzendaria

Vianako Ikastetxean eskolaz kanpoko jardueretan lanaldi malgua ezartzearen ondorioa

Antonio Ros Zuasti, Vianako Ikastetxeko Zuzendaria

BESTE ALDIZKARIAK

BIURDANA geurea, eskola aldizkari baten historia xumea

Francisco Javier Mangado Urdaniz, IES Biurdana BHIko Fisika eta Kimika Irakaslea

Eskola aldizkariak, gazte- sormenerako bozgorailua

Luís Azcárate, Barañain BHI-ko Irakaslea
"El Mirador" eskola-aldizkariaren
Kordinatzailea

ELKARRIZKETA

Eskolari dagokiona eskolaz kanpoko jardueretan islaturik

Txaro Begué Torres, "Atril" izeneko Pedagogi Aholkutegiaren Zuzendaria

NAFARROAKO ESKOLA KONTSEILUAREN BERRIAK

Aurkezpena

Ángel Urtasun Uriz
Nafarroako Eskola Kontseiluko Lehendakaria

Nafarroako Eskola Kontseiluak egokitzen jo du IDEA al-dizkari berri honetan beti eztabaidagai dagoen eta eten-gabe berrikusi behar den gai bat lantzea.

Orrialde gutxi hauetan, gure lurraldean gauzatu ohi diren eskolaz kanpoko jarduerari buruzko bizipenak zuei guztioi helaraztea erabaki dugu.

Hasteko, ezinbestean, eskolaz kanpoko jarduerak zer diren azalduko dugu.

Ikasgeletatik kanpo gauzaten den egintza oro eskolaz kanpoko jarduerara dela esango bagenu, aspaldi gaingintu genuen eztabaida batean sartuko ginatkeke bete-betean. Eskolaz kanpoko jardueratzat zera hartu behar dugu: ikastetxe bateko irakasleek zuzenean planifikatu, antolatu eta ebaluatu ez dituzten egintzak. Jarduera horietako asko ikastetxean bertan gauzatu ohi dira, eskolaratze lege arruntak agintzen duen eskola-orduetatik kanpo, hain zuzen.

Gizartea aurrera doan heinean, familia eta lana gero eta hobe uztartu nahi dira. Kontzeptu horren itzalpean, hortaz, behar berriak sortzen dira. Jantokiak, esate baterako, sekulako berrikuntza izan ziren beren garaian. Udalekuei eta kantina historikoei buruz, neronek pertsonalki ezagutu ez nituenei buruz, ez dut hitz egingo. Jantokiez eta kanpamentuez gain, zerbitzu berri anitz eskaintzen dira gaur egun. Horiek guztiak familientzako lagungarri izan eta ikasleentzako hezigarriak dira.

Gaur egun, arreta eta laguntza zerbitzu gero eta gehiago daude, bai eskola jardunaldia hasi aurretik baita eskola jardunaldia amaitu ostera ere. Zerbitzu horiek, hain zuzen, lana eta familiako kide guztien ordutegiak uztartu ezin dituztenek baliatu ohi dituzte.

Hortaz, gure gizartean, gaur egun, begien bistako zer-bait gertatzen ari dela esan genezake: ikastetxeak ez dira ixten eta zabaltzen ikasleen nahiz irakasleen lanaldiekin bat.

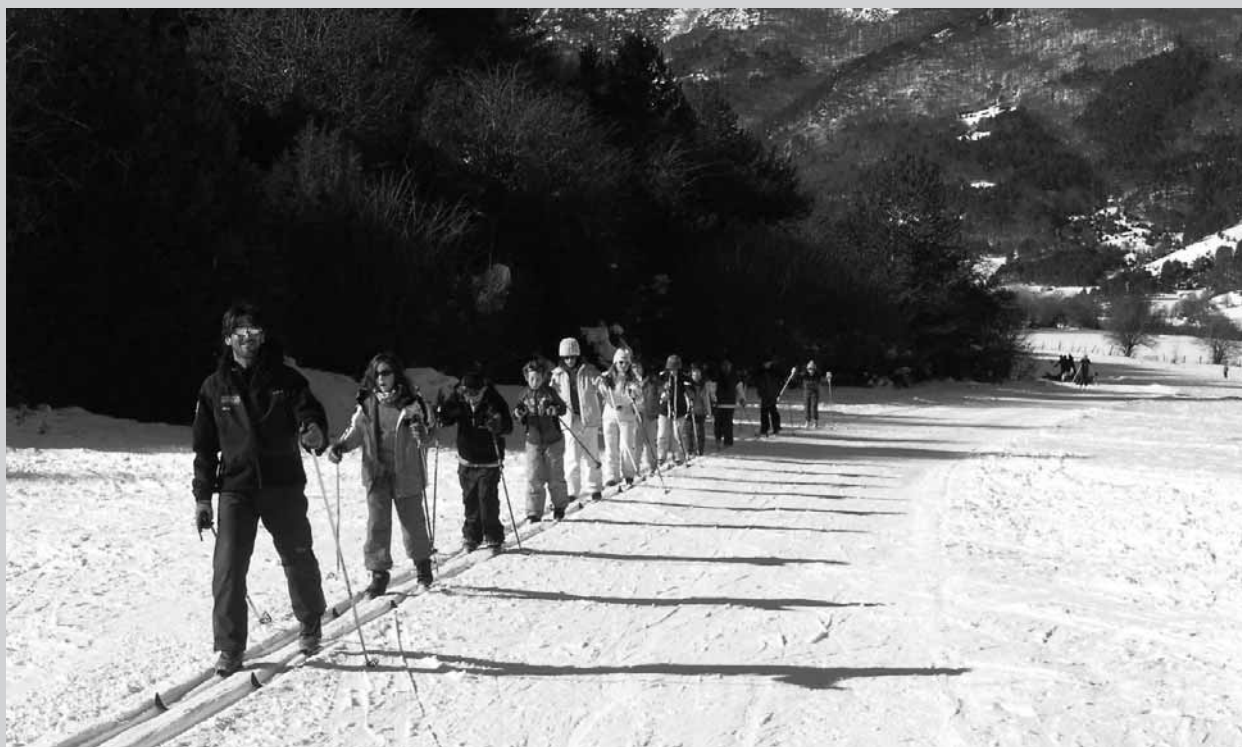
Hori dela eta, hezkuntza-administrazioak denbora-tarteak, edukiak eta araututako hezkuntzaz arduratzen diren langileak ezarri behar ditu. Horrela, beste "denbora eta jarduera horiek" zehaztu eta antolatu ahal izango dira.

Bestetik, mintzagai ditugun zerbitzuen kostua eta ordaintzeko modua zehaztu behar dira ezinbestean. Gaur egun bizi dugun momentu historikoan ezer ez da doakoa. Pentsa, gure Planetak pairatzen duen suntsiketa ere diruaz konpondu nahi da. Beraz, gaur, inoiz baino gehiago, interesgarri gertatzen da eskolaz kanpoko jardueren iraunkortasunari buruz hitz egitea.

Nafarroan lau dira ikasturte honetan eskola-jardunaldi jarraitua ezartzea erabaki duten ikastetxeak. Haur eta Lehen Hezkuntzako ikastetxe publiko horietan, eskola jardunaldi jarraitua dute goizez eta arratsaldean eskolaz kanpoko jarduerara-programa gauzaten dute. Lau ikastetxe horien egitekoa, zalantzarik gabe, erreferente izango da Nafarroa osoan.

Denboraren poderioz, gure urratsak norantz bideratu nahi ditugun ikusiko dugu, betiere ikasleei ahalik eta arretarik onena eskaintzea jomuga.

IDEA honetan esandakoez, gogoan har ezazue eskolaz kanpoko jarduerak eskola-eremutik haraindi doazela, baina eskolatik eta ikastetxetik askatu gabe. Nola beste-la?

Kirola, eskolaz kanpoko jarduera gisa

URSULINAS KIROL-ELKARTEA

Andoni Mendoza Magallón

Ursulinas Kirol Taldeko Presidentea

Ursulinas Kirol Taldeak, eskolaren nahiz guraso elkartearen laguntzaz, eskolaz kanpo egiten diren jarduerak antolatzen ditu egunero Taldeko Zuzendaritza Batzordea guraso talde batek osatu dugu. Gu, koordinatzailearen eta hainbat begiraleren laguntzaz, eskolako ikasleen eskaera guztiak asetzen saiatzen gara. Horretarako, hain zuzen, baliabide ekonomikoak eta giza-baliabideak baliatu eta eskaini ohi ditugu.

Ursulinas Kirol Taldea 1996. urtean sortu zen. Izan ere, garai hartan eskolan gero eta kirol jarduera gehiago baitzeuden. Ordura arte, aipatu jarduera horiek Guraso Elkarteak antoratu ohi zituen. Gero eta kostu eta egitura handiagoak beharrezko egiten ziren eta gurasoen elkarteak ezin zuten zama horrekin guztiarekin. Hori dela eta guraso talde batek Ursulinas Kirol Taldea sortzea erabaki zuten. Talde horren helburu nagusia, beraz, ikasleei nahiz ikasle ohiei kirol jarduerak eskaintzea zen. Era berean, ikasle horien guztien trebakuntza bete nahi zen. Azken helburu hori oinarri hartuta, giro atsegina sortzea zen euren asmoa, kide guztiek taldean jarraitzeko grina izan dezaten, bai entrenatzaile moduan, bai kolaboratzaile moduan, laguntzaile moduan, zuzendaritzako kide moduan, eta abar. Gure aburuz, kirol jardueraren helburu nagusiak honakoak dira:

Orokorrak:

1. Taldea landu, isolatutako blokeak izatea saihestu eta guztiok –gurasoak, entrenatzaileak, eskolako jendea,

jokalariak, babesleak– talde bat osatzen dugula sentitu.

2. Lana, begirunea eta konfiantza Taldea osatzen dugun guztion artean.
3. Jokalariei aisialdiko jarduera dibertigarria eta pertsonak trebatzen dituen eskaini.
4. Ahalik eta gazte gehien kirolarekiko eta kirolaren inguruan dagoen guztiarekiko motibatuta, ilusionatuta eta okupatuta mantendu.
5. Entrenamendutan egin duten ahalegina kontuan hartuta, gazte guztiei jolasteko aukera bera eskaini. Aipatu ahalegina, bide batez, ez du irabazte hutsak baldintzatuko.
6. Jendea ahalik eta denbora gehien taldean jarraitzea saiatu, bai jokalaria moduan, bai zuzendaritzako kide moduan, entrenatzaile moduan edo jarraitzaile moduan, besterik gabe.
7. Talde eredugarria izan kiroltasunari eta gure arteko errespetuari nahiz kontrako taldearekiko, arbitroarekiko zein kontrako taldearen jarraitzaileekiko dugun begiruneari dagokionean.

Kirolari buruzkoak:

Oro har, dagozkigun kirol-kategoriatan egoteko borrokatu. Azpiko kategoriatan, batez ere, kide guztiei jokatze-ko aukera eman.

Helburu horiek atxiki ahal izateko, 45 begirale-entrenatzaileen laguntza izango dugu. Horiek guztiak ardura-

Ursulinas Kirol Taldea.

Kirola, eskolaz kanpoko jarduera gisa

tzen dira Taldea osatzen duten 370 kirolariak astero-astero jarduerak egiteaz.

Jarduerak:

Taldean ikasturtean barrena gauzatzen diren jarduera nagusiak saski-baloia eta futbitoa dira. Astean barrena egiten ditugun jarduerak gain, ikasturtean barrena, kirolarien arteko harremana sendotze aldera, hainbat jarduera egin ohi ditugu. Hona hemen jarduera horietako batzuk:

1. Kirol taldeko azpitaldeak aurkeztu:
  - Ursulinas Ikastetxean egin ohi dugu. Horretarako, hainbat jolas eta ikastaro antolatu ohi ditugu, zeintzuetan guztiak har dezaketen parte. Horrez gain, taldeen argazkiak egiten ditugu, gerora prentsan argitaratu ohi direnak.
2. Txapelketak:
  - 2.1. Ursulinas K.T.ak antolatutakoak:
    - Haurrentzako Gabonetako Saskibaloia Txapelkeeta (DBH 1):
    - Urteko lehendabiziko egunetan egiten da. Txapelketa horretan 12 taldek hartzen dute parte (mutilez osatutako 6 talde eta neskek osatutako beste 6). Aurten, urtarrilaren 3an eta 4an egin izan da.
    - Futbito Txapelketa, "Ruben Mendizabalen" Oroimenezkoa (6,7 eta 8 urte):
    - Maiatzeko azken larunbatean edo ekaineko lehendabizikoan egin ohi da.
  - 2.2. Ursulinas K.T.ak antolatzen ez dituenak:
    - Beste Talde eta ikastetxe batzuk antolatutako txapelketa askotan hartzen dugu parte, batez ere, Gabonetako eta Aste Santuko oporretan.
3. Kirolaren eguna:
  - Ekaineko lehendabiziko larunbatean egin ohi dugu. Egun horretan hamaika kirol-jarduera egin ohi ditugu, baita afaria eta dantzaldia ere.
4. Udalekuak:
  - Lehen Hezkuntzakoentzako kanpamentu bat antolatuko dugu ekaineko azken astean.
  - FELIX PEREZ kirol anitzetako eskolako begiralearekin batera, hiri-kanpamentu bat antolatu dugu Haur Hezkuntzakoentzako eta Lehen Hezkuntzako lehenengo nahiz bigarren zikloetako ikasleentzat. Hiri-kanpamentu horrek SPLAY du izena, uztailleko bigarren hamabostaldian egingo da eta kirola nahiz ingelesa landuko dira bertan.
5. ACB Txangoa:
  - Taldeko kide batzuk maila horretako partidu bat ikustera goaz.
6. Beste erkidego batzuetako eskolekin kirol-trukean egin.

Horrela, kirola dela medio, ikasleek hainbat gauza balortzea lortzen dugu: elkarkidetasuna, laguntasuna, talde-jarduera bat gauzatzean hartzen den konpromisoa, eta abar. Era berean, euren kirol-maila hobetzen dugu. Kirola egitean, gainera, lagun berriak egiteko aukera dute. Izan ere, eskola bereko ikasleak nahiz beste ikastetxe batzuetan jarduera bera egiten duten ikasleak ezagutzen baitituzte.

LARRAONA-CLARET KIROL-ELKARTEA

Félix J. Fernández Valle

Larraona- Claret Kirol Taldeko Presidentea

IDEA aldizkariaren irakurle horiek. Orrialde hauetara hurbiltzen naiz Larraona Claret elkarte zer den eta zer esanahi duen laburki adierazteko. Izan ere, aurten hogeita bost urte bete ditu.

Aipatu dudana bezala, elkarte 1982. urtean sortu zen; Gurasoen eta seme-alaben talde batek eta bi klaretarrak kirol-espirtua eta -gogoak zuten eta horri erantzuna eman behar zitzaion. Klaretarrak Isidoro Pinedo eta Vitorino Elguea) oso garrantzitsuak izan ziren proiektuan. Ibilbideari ekin zioten eta ezin ahaztuzko José Luis Marsellák zinemuak jarri zituen; jarraipena lortu da eta gaur arte iritsi da.

Gaur egun, unerik onena ez izan arren, entrenatzaileen, jokalarien, ordezkarien eta zuzendarien artean lauhun pertsona ari dira lanean. Elkarte honetan Larraona ikastetxeko ikasleek gain, eskaintzen den kirolen baten parte hartu nahi duen orok du tokia. Bere helburu bakarrak kirolaz gozatzea izan behar du.

Elkartean hurrengo sailak garatzen ditu: saskibaloia, atletismoa, aretoko futbola, tenisa eta, gurentzat garrantzitsuena, kirolean hasteko eskola, modalitate guztietan etorkizuneko kirolarien hozia baita.

Elkarte honek bere filosofia du: parte har dezaketen kirol-ekintzetan taldeko kide guztiak, jokari guztiak parte hartzea eta horien alde gure esku dagoen guztia egitea. Kirolariaren lehiaren eta giza gaitasunak sendotzearen artean oreka bilatzen dugula esan behar da; are gehiago, bigarren alderdia garrantzitsuagoa da eta lehenetsuena ematen diogu gizarte- eta harreman-alderdietan kirolariaren prestakuntza integralari. **"Jolastu ondo pasatzen"** (egungo lehiakortasunaren joeretik erabat kontrakoak).

Laburbilduz, gure ideia konpromisoaren, gaintzearen eta bizikidetzaren oinarrien gainean lan egitea da. Helburu batzuk bilatu nahi ditugu, egunez egun gure kirolariak egiazko biziari aurre egin ahal izateko.

Neska-mutilei filosofia berri hori sartzeko, Kirolean Hasteko Eskolaren proiektua sendotu eta finkatu nahi dugu, jada duela denbora asko. Umeen adinak 4tik 8 urtera bitartean aldatzen dira eta honako diziplinak lantzen dituzte: 4tik 6 urtera bitartean psikomotritate eta aldez aurretiko kirol-jokoak 5etik 7 urtera bitartean. Aldez aurretiko lehiaketan 8 urterekin hasten dira.

Elkartean gaur egun zuzendari-taldea osatzen 8 pertsona daude eta bakoitzak bere sailean berriazko zereginak ditu.

Guztira 359 neska-mutilak egiten du kirola; horietatik %30 emakumezkoa da eta %70 gizonezkoa. Saskibaloiko 18 talde (sailek ugariena da) daude, aretoko futboleko 4; teniseko sailean 10 kirolari daude eta 17 atleta dira.

Kirola, eskolaz kanpoko jarduera gisa

Kirol hastapenetarako eskola.

Taldeak zuzentzen 24 entrenatzaile daude eta beste hainbeste talde-ordezkarri daude ezin eskertuzko laguntza eskaintzen. Aurten gurasoen presentzia seme-alaben hezkuntza- eta kirol-eremuan eta elkartearen egituran sendotu nahi izan da.

Halaber, kontuan hartzen da kirolean hasteko eskolako monitoreek hezteko (bai kirol-heziketa, bai umearen heziketa pertsonala) prestakuntza akademiko eta pertsonal egokia izatea, etorkizunerako oso adin garrantzitsua baita.

Elkarte honen funtzionamendua beste eskolaz kanpoko edozein jardueraren antzekoa da, ikastetxearekiko erabat independentea izan arren, beraz, gure jarduerak neska-mutilen eskola-orduen beharretara egokitzen dira. Astelehenetik ostiralera, Larraona ikastetxeko polikiroldegia arratsaldeko 5:00etatik gaueko 10:00etara kirolari-piloz beteta dago eta bakoitzak dagokion modalitatean jarduten du. Hasierako orduak txikieneztat

dira eta gauekoak batxilergoan eta unibertsitatean daudenentzat.

Elkartean izena emateko 200 euro ordaindu behar dira kirolariak ikastetxeko ikasleak badira eta 240 euro kirolariak beste ikastetxeetatik badatoz.

Urtero, denboraldi osoaren kirol-zereginak amaitzeko, elkartearen eguna egiten da. Egun horretan bazkideez gain, ikastetxeko ikasleek, familiek eta lagunek parte hartzen dute eta jaia adiskidetasunezko bazkariarekin amaitzen da.

Gabonetan txapelketen bi egun egiten dira eta beste elkarteei gonbita luzatzen zaie. Egun bat aretoko futbolari eskaintzen zaio eta bestea saskibaloitari. "José Luis Marsellaren Oroimenezkoa" eta "Isidoro Pinedoren Oroimenezkoa" izan ohi dira.

Gaur egungo elkarteko zuzendarien ideia honakoa da: ahalik eta pertsona gehienetara iristea, kirolaren bidez, olgeta-moduaren bitartez, elkarren artean ezagutzeko eta jende gehiagorekin harremana izateko. Lehiaketa osasuntsua eta alai garatzeko lehiaketa baino garrantzitsuagoa da ikastea. Ez da ona berez irabaztea; helburuak eta etengabeko esfortzua saritzeko irabazi behar da, lan horren guztiaren emaitza irabaztea da, taldeko lana saritzen du.

Aipamen txiki honekin Larraona Claret elkarte nolakoa den jakingo duzuelakoan nago; nora eta nola bideratzen garen gizarteari zerbitzua emateko, guztiarentzat geroz eta gizarte justuagoa eta hobea lortzeko. Bitartekoak bezain garrantzitsuak dira helburuak eta are gehiago gure seme-alaben kirolean eta heziketan.

Bizikidetzaren osoa

IRAUPEN ESKIA NAFARROAN

Ana Lusarreta Galé

Erronkaribarko Ipar Eskiko Zentroko Arduraduna

Izabako Udalak eta Nafarroako Gobernuak Kirol eta Gazteria Zerbitzuak iraupen eskiko kanpaina antolatzen dute urtero 1985az geroztik. Lehenbiziko kanpaina Nafarroako 505 eskola umek parte hartu zuten.

Urteak aurrera joan ahala, kanpaina horrek garrantzia eta ospea hartu du Nafarroako eskola komunitatean. Parte hartzaileak gehitu egin dira eta aldi berean iraupen eskia gorantz egin du Nafarroan: neguko kirol jarduerarik gogokoenarikoa bihurtu da Foru Komunitatean.

Gaur egun Izabako Udalak antolatzen du kanpaina, Roncaliaren bitartez, eta Nafarroako Gobernuak, berriz, jar-

duera gainbegiratu eta kontrolatzen du eta diru laguntza ematen dio.

Kanpaina honek hainbat helburu ditu: batetik iraupen eskia sustatzea kirol modalitate gisa, eta bestetik natura gozatu eta errespetatzea eta ingurunea zaintzea. Gainera, Nafarroako bazter guztietako eskola umeen arteko bizikidetzaren eta elkarren errespetua sustatu nahi dira. Eskola umeen eta Erronkaribarko biztanleen arteko harreman estua ere sortu nahi da, guztiarentzat izanzen baita onuragarria.

Aurtengoa 24. kanpaina da. Urtarrilaren 7an hasi da eta apirilaren 25ean amaituko da.

Eskolaz kanpoko jarduera honetatik guztira 86.296 parte hartzaile igaro dira, duela 23 urte hasi zenetik hona.

Bizikidetzta osoa

Aurten 4.966 pertsona bildu dira, ikasle eta irakasle. Lehen Hezkuntzako 6. mailakoak eta DBHko 1. eta 2. mailakoak dira.

Esate baterako, hirugarren astean, urtarrilaren 20tik 25era bitartean, ondoko ikastetxe hauek hartu dute parte:

IZABA

Ikastetxea	Parte hartzaileak	Ikasleak	Irakasleak
Camino Santiago ikastetxea – Zizur	79	75	4
S. Fr. Xabierkoa – Elizondo	22	19	3
San Fermin ikastola – Zizur	95	90	5
Santo Tomas – Domingotarrak	75	71	4
Torre De Monreal – Tutera	13	9	4
Guztira	284	264	20

OTSAGABIA

Ikastetxea	Parte hartzaileak	Ikasleak	Irakasleak
Valle Del Ebro BHI – Tudela	59	55	4
Ricardo Campano – Viana	26	24	2
San Migel – Orkoién	14	12	2
Guztira	99	91	8

Azpitarratu nahi dugu parte hartzaileen artean gero eta gehiago direla urritis fisiko eta psikikoak eta sentimen-urrituak.

Iraupen eskiaren modalitatea ikasteko kirol jarduera Belagua eta Abodiko pistetan egiten da. Erronkari Iboxako Eski Eskolako begiraleek zuzentzen dute.

Kirolean jardun ondoren, goizeko ordutegian, jarduera osagarriak egiten dira egunero, bai kultur jarduerak eta bai jolas jarduerak ere.

Kirolaren esparruan, aipatzekoak dira kanpainako parte hartzaile onenekin Nafarroako Kirol Jokoen barruan egiten diren hiru probak, bai eta kanpainan zehar nabarmentzen diren eskola ume nafarrekin egiten den hobekuntza astea ere.

Jarduera honen kostu ekonomikoa 205 eurokoa da. Parte hartzaile bakoitzak %60 ordaintzen du (123 euro). Gainerako %40a ordaintzeko, Nafarroako Gobernuak berak ematen du diru laguntza (82 euro).

Jarduera honen arrakasta gero eta handiagoa frogatzen duten datuak garbi ageri dira hurrengo taulan:

Parte hartzaileen balantzea		
Kanpainak	Parte hartzaileak	Ikastetxeak
I (1985)	505	14
II (1986)	2.355	41
III (1987)	3.125	72
IV (1988)	2.951	63
V (1989)	2.553	68
VI (1990)	2.507	71
VII (1991)	3.251	85
VIII (1992)	3.352	88
IX (1993)	4.238	95
X (1994)	4.020	98
XI (1995)	4.077	90
XII (1996)	4.241	96
XIII (1997)	5.081	119
XIV (1998)	4.844	114
XV (1999)	4.261	114
XVI (2000)	4.320	124
XVII (2001)	3.989	109
XVIII (2002)	4.100	116
XIX (2003)	3.696	103
XX (2004)	4.581	134
XXI (2005)	4.436	124
XXII (2006)	4.798	129
XXIII (2007)	5.021	134

Jarduera osagarria Ixabako pilotalekuan.

Bizikidetzaren osoa

Erronkari Ibaixako Eski Eskolak ordezkoko jardueren programa zehatza egin du, eta programa hori prest dauka uneoro ustekabeko egoeretan aplikatzeko, adibidez, elur gutxi dagoenean edo eguraldi txarrak pistetara irtetea eragozten duenean.

Ordezko programa horren helburu orokorrak eta berriazkoak iraupen eskiko kirol programaren antzekoak dira. Begiraleek, nahi den jarduerara egin ezinakin eragiten duen frustrazioari aurre eginez, biziki lantzen dute "beste" jarduerara horiek egiteko motibazioa.

Hiru jarduerara multzo antolatzen dira: mendi ibilaldiak, orientazio lasterketak Belaguan, eta beste jarduerara kale-tarrago batzuk Uztarrozen, Izaban, Erronkarin eta Burgin.

Mendi ibilaldietarako, besteak beste kulturari, historiari edo naturari lotutako ibilbideak daude aukeran: Hiru

Behien Zerga, Enaren Bidea, Zemetotik Belaguarako Bidea, Idoiako Ama Birjinaren Baseliza, Altxonbidea eta beste batzuk. Guztietan ibilaldiak eta jolasak tartekatzen dira, ahal den neurrian.

Herrietan egiten diren jardueretan gune estaliak erabiltzen dira. Askotariko jarduerak daude: patinajea, gymkhana, naturari buruzko bideo emanaldiak, mendiko diapositibak, eta bisitak museoetara, Erronkari Ibaixako Etxera eta kultur intereseko beste instalazio batzuetara. Izabako eta Burgiko frontoi estaliak ezinbesteko zerbitzua ematen dute eta oso lagungarriak dira eguraldi txarreko egunetarako.

Eskola umeei adre ematea besterik ez zaigu geratzen, ikasketetan egunero ahaleginduta bizikidetzarako aukera paregabe honetaz gozatzea merezi dezaten. Nafarroako natura biziak gustura eskaintzen die aukera hori.

Lansaioko malgua lau ikastexte publikotan

ESKOLAZ KANPOKO JARDUERAK GURE IKASTETXEAREN EGUN MALGUAN

Ana Isabel Munárriz Pérez
Tuterako "Virgen de la Cabeza" H.I.ko Zuzendaria

Gizarteak Hezkuntzako Erkidegoan zuzenean eragiten dituzten aldaketa sakonak pairatzen ari da. Eskola, erakunde soziala den aldetik, ezin da egon, eta ez da egon

behar, aldatzen ari den errealitate honetatik kanpo eta horretara egokitu behar da heziketa osoa eta kalitateko garatzeko egokienak diren ekimenak sustatuz.

Uste dugu gure ikastetxeak erronka onartu behar duela, eta gure ikasleei gainerako ikastetxeek eskaintzen dituzten kultura, fisika eta kirol eta aisiako prestakuntzako aukera berberak eskaini behar dizkiegu, etorkizunean horien ikasleekin lehiatu beharko baitira.

Bestaldetik, ikastetxetik oso urruti dauden auzoetako ikasle kopuru handia kontuan harturik, eta hauek ez zuten es-

Lansaiño malgua lau ikastexte publikotan

kolaz kanpoko jardueretan parte hartzen, uste dugu modu honetan jarduerok horiei ere zabaltzea ahalbidetzen dugula, eta sendiei ordutegi aukera gehiago aurkezten dizkiegu horien bila etortzeko, eta horrela lan-bizitza eta familiarra hobeki adiskidetu ahal izateko.

Virgen de la Cabeza H.I.ko irakasleen klaustroak aspalditik adierazten zuen eskolako jardunaldia aldatzeko beharra zegoela, gure ikastetxeko ikasleek eskolaz kanpoko jardura guztietan parte hartu ahal dezaten. Orain arte ehuneko handi batek ezin zuen jarduerotan parte hartu bere egoera sozial, kultural edo ekonomikoagatik.

Gure proiektua oinarritzeko hainbat ikuspegitik egindako arrazonomenduak kontuan hartu ditugu: psikopedagogikoak eta familiarrak, batez ere.

1- Irizpide Psikopedagogikoak

- Ikasleek goizeko ordutegian bazkariaren osteko orduetan baino hobeto lan egiten dute ageriko arrazoi fisiologikoengatik (digestioaren aldia), eta horrek batzuetan gorputz-hezkuntza bezalako eskola batzuen garapen normala zailtzen du. Lan, atseden eta elikaduraren aldiaren antolaketa eta banaketa egokia ikasleen eskolako errendimenduan eragiten dituzten faktoreak dira, bai eta kontzentrazio eta motibazioan eragin handia duten osagaiak ere. Aurretik aipatutako aspektuei beharrezko arreta ematen bazaie, jardun etena goizeko jardun jarraitua baino komenigarriagoa dela dioen arrazoi psikopedagogikorik ez dago.
- Beste ikastetxe batzuek jardun mota honetan burututako esperientziek baieztatzen dute ikasleengan jardun etenak eragiten duen nekea baino neke handiagorik sortzen ez duela.

- Arratsaldean aisialdi gehiago edukitzeak, pixkanaka-pixkanaka, ikasleen ikaskuntzako autonomia handitu behar du, eta antolaketa, autokontrol eta erantzukizunerako gaitasuna lagundu behar du bere ikaskuntza-prozesuan eta, bere kezka eta interesen arabera, erabakiak hartzean ere bai.
- Gur ikastetxeak eskaintzen dituen eskolaz kanpoko jardueren aukera zabala eskaintzen da oso kostu txikian, horrela bada, gure ikasleen aukerak inguruko beste ikastetxe batzuetako ikasleekin berdindurik gelditzen dira.
- Jolas eta kulturako jardueren planifikazioa laguntzen da, eta gure ikasleek jardura horiek arratsaldean egin ahal izango dituzte. Horrela, eskaintza zabal horri esker ikastetxeko ikasle guztiengana erraztasun handiagoz iristeko aukera izango dugu bere egoera soziala edozein dela ere.
- Ikastetxearen hezkuntza-eskaintza hobetzen da, beste erakunde batzuekin elkarlanean, gure ikasgeletan kultur jarduerak antolatzeko.
- Hezkuntzako Komunitate osoa sartzen da aisia eta aisialdiaren planifikazioan, eta nabarmendu behar da tokiko administrazioak, Gurasoen Elkarteek, irakasleek eta sendiek, oro har, parte hartzeko beharra.

2- Irizpide Sozio-Familiarrak

- Gaur egungo gizartearen ezaugarri eta eskariekin bat datorren ordutegia izateko aukera familia eta ikasleentzat.
- Ordutegiko banaketa jarraituak bere premia eta interesekin bat datorren eskolako jarduna eskaintzen die, bere oinarritzeko arazoetako batean ordu-margenekoz askoz aukera gehiago ematen baitizkie: bere seme-alabak jasotzea.

Lansaiño malgua lau ikastexte publikotan

- Ordu-tegi eskaintza zabala da:
  - Bere seme-alabak bildu ahal ditzakete eguneroko eskola-jarduna amaitzea eta beraiekin batera etxean bazkal dezakete.
  - Ikastetxeko jantokia erabili ondoren bildu ahal ditzakete.
  - Jaso ahal ditzakete ikastetxean bazkaldu ondoren eta eskolaz kanpoko jarduerak hasi baino lehenago.
- Arratsaldeko hainbat ordutan jaso ditzakete bere seme-alabek egitea nahi dituzten jardueren arabera.
  - Giza baliabide, material, instalazio eta ikastetxean eta bere ingurunean dauden espazioen gaineko aprobetxamendu hobea lortzea. Jakina da proposatzen dugun eskolako jardunaren aldaketak, ondorioztat, ikastetxea irekitzeko ordutegia zabaltzea dakarrela, eta horren emaitza aipatutako optimizazioa egongo da.
  - Ikasleek hurbilen duten bere ingurunearekin dituzten harremanak hobetzen dira, izan ere, topaketa, dibertsio eta jolaserako espazioa eta denbora eduki ahal ditzakete. Modu horretan hainbat kulturetako ikasleek espazioa komuna topatzea ahalbidetzen da, eta espazio horrek, gainera, lankidetzaz sustatzen eta haien artean bizikidetzaz eta elkar ezagutzako bide berriak finkatzen laguntzen du, hezkuntzako prozesu bereki kide sentiaraziko dituztenak.
  - Auzune ezberdinetako ikasleen arteko kultura eta aisiako jardueretara jotzeko aukera berdintasuna sustatzen laguntzea.

Ondorioak

Gure ikastetxeko Jardun Malguari buruzko lehenengo inpresioen arabera, arrakastatsua izaten ari dela baieztatu dezakegu. Horretarako ikasleek eskolaz kanpoko jardueretan duten partaidetza indize handian oinarritzen gara, gure ikasleentako anitzek bere helbidea ikastetxetik urrutitu eduki arren. Bestaldekik, ordutegi honek saio gehiago ditu baina laburragoak, horregatik, jardueraz maizago aldatzen da eta, ondorioz, ikasleek goizeko jarduna zabaldu izanaren jakitun ere ez dira. Gainera, ordutegi berbera egongo da aste osoan eta ikasturtean zehar, eta agure ikasle gazteenak hainbeste desorientatzen dituzten asteazkenetako eta ekain eta iraileko aldaketarik ez da egongo.

Kontuan ere hartu behar dugu gure proiektuaren funtsezko zatia kalitateko eskolaz kanpoko jarduerak eskaintzean oinarritzen zela, eta horrek jarraitutasuna eta jarraipen zorrotza edukitzea eskatzen du. Harek ikasleek eta bere familiek eskatutakoari erantzun behar diote gure ikasle guztien eskura dagoen kostu sinbolikoan, gutxiengo sozial bateko kide diren ikasle kopuru handia aintzat harturik; hori dela kausa, hitzarmenak eta akordioak ezarri beharko genituzke aipatutako jarduerak ahal den neurrian ordaintzeko. Berau adierazteko jarraipen-ebaluazioa diseinatu dugu, datu ukigarriak ematen dizkiguna, eta honek gure Hezkuntzako Komunitatea (ikasleak, familiak eta irakasleak) osatzen duten estamentu guztien iritzia jasotzen du.

Antolaketa

Irekitzeko ordutegia honakoa da:

Goizez	astelehena	asteartea	asteazkena	osteguna	ostirala
9:00h -14:10h.	Irakastordua				
14:00 /16:00	Jantokia				
16:00h 18.00h	Eskolaz kanpoko jardueren aldia				
18:00etatik aurrera	Komunitate osora irekitzeko ordutegia				

Ikasle eta familien artean egindako zundaketa zorrotzaren ostean antolatutako jarduerak honakoak dira:

		astelehena	asteartea	asteazkena	osteguna
16:00etatik 17:00etara	1. zikloa	Ipuina kontatu behar dugu	Arte Jarduerak	Ipuina kontatu behar dugu	Arte Jarduerak
	2. zikloa	Kirolaurrekoak	Informatika	Kirolaurrekoak	Informatika
			Teatro		Teatro
3. zikloa	Ikasketarako laguntza	Ingelesa	Ikasketarako laguntza	Ingelesa	
17:00etatik 18:00etara	1. zikloa	Ingelesez jolasten	Psikomotrizitate	Ingelesez jolasten	Psikomotrizitate
	2. zikloa	Arte Jarduerak	Ingelesa	Arte Jarduerak	Ikasketarako laguntza
	3. zikloa	Kirola	Informatika	Kirola	Informatika

Partaidetza indizea handia da, talde batzuk bikoiztu behar izan ditugu 30 ikasle baino gehiago zituztelako, eta talde bakoitzean batez beste 15 eta 20 ikasle daude.

Kostuari dagokionez, matrikulako kuota doitu finkatzen saiatu gara partaidetza sustatzeko eta esklusiorako arrazoia izan ez dadin. Zenbat eta partaidetza handiagoa orduan etadaskontu handiagoa kostu orokorrean.

Eskolaz kanpoko jardueretan izena emateko urteko kuota:

- Izenematea jarduera batean: 24 €
- Izenematea bi jardueretan: 48 €
- Izenematea hiru jardueretan: 54 €
- Izenematea lau jardueretan: 60 €

Lansaiño malgua lau ikastexte publikotan

ESKOLA-JARDUNALDI JARRAITUA ITZAGAONDOA-URROTZ HAUR HEZKUNTZAKO ETA LEHEN HEZKUNTZAKO IP-AN

Ikastetxeko Zuzendaritza

Ikastetxeko ezaugarriak:

Unitateak eta langileak

Landa-eskola horrek bi unitate ditu: bata Haur Hezkuntzako eta bestea Lehen Hezkuntzako. Bertan behin betiko titulartasuna duten bi andereño dihardute.

Horiez gain, jardunaldiaren bi hereneko kontratuaz dauden bi irakasle espezialista daude: batak Heziketa Fisikoa eta Euskara irakasten du; besteak ingelesa. Badira beste bi irakasle ibiltari ere, musika eta erlijioa irakasten dutenak. Jarraian, ondorioak kontuan hartuta, kontratatutako irakasleen mugikortasuna azalduko dugu, urtez urte.

Matrikula

Ereduak	Urte		Maila				Guztira
	4	5	2.	3.	4.	5.	
A	4	4	3	2	3	2	18
G						1	1
Guztira							19

Ikasle horietatik %21, hots, 4 ikasle, inguruko herrietatik datozen.

Jardunaldi jarraituaren proiektua ezarteko arrazoiak

Jardunaldi jarraitua medio, herriko zenbait gurasoren eta, inguruko herrietako beste familia batzuen hainbat eskaera ase ahal izango ditugu. Eskaera horiek, hain zuzen, aurreinskripzioen aurreko egunetan helarazi izan dizkigute, hainbat urtez, ikastetxera euren interesa agertzera etorri diren hainbat gurasok. Gurasoek, herrikoek nahiz inguruko herrietatik etorritakoek, ez zituzten beren seme-alabak ikastetxe honetan matrikulatzen jantokirik ez zegoelako. Ikasleen gurasoekin batera, jantokia jartzeko aukera aztertu genuen. Baina ezin izan genituen jantokia ezartzeko beharrezkoak ziren baldintzak bete.

Hortaz, Ikastetxeak egokitzen jo zuen Jardunaldi Malguren aukera Eskola Kontseiluari proposatzea. Ondoren, aipatu aukera familia guztiei helarazi zitzaizkien, horren gaineko euren iritzia eman zezaten. Horrekin guztiarekin, **eskolako matrikula mantendu** nahi zen, berandu gabe gora egingo duela aurreikusten badugu ere, une honetan behera jo baitu.

Bestalde, familia batzuk, ahal zutenek, beren seme-alabak eskolaz kanpoko jardueretara eramaten zituzten bai hiriburura baita inguruetara ere.

Ikastetxeko arduradunen, aburuz Jardunaldi Malguren proiektuak, hein handi batean, **joan-etorri** horiek saihesteko **balio** dezake. Era berean, ikastetxeko matrikula-kopurua kontuan hartuta, bideragarri gerta liteke

haur guztiek eskolaz kanpoko jardueretara joan daitezkeen.

Jardunaldi malguren proiektua ezarri

Guraso elkarteak, irakasleen klaustroak, Eskola Kontseiluak eta Udaleko ordezkariak mintzagai dugun Proiektua aztertu zuten. Azkenean, eredu hori ezartzeko beharrezkoa den araudia martxan jartzea erabaki zen.

Baldintza guztiak aski eta sobera bete ziren. Ondorioz, Proiektua landu eta Eskola nahiz Lanbide Heziketako Zuzendari Nagusiari helarazi zitzaizkien.

Irailaren 17ko 9/2007 EBAZPENA medio, Proiektua onetsi egin zen. Hartara, Ordenamendu eta Berrikuntza Zerbitzuko Zuzendariak proiektua ezartzeko aldeko txostena aurkeztu zuen.

Proiektuaren egungo egoera

Eskolak 09:00etatik 14:00etara izaten dira eta ikasle zein irakasle pozik daude ordutegi horrekin. Gurasoak ere ordutegi berriaren alde daude, izan ere, euren seme-alabek hobe eusten baitiote eskola-jardunaldiari eta, bide batez, lana eta familia uztartzeko askoz hobeto moldatzen dira.

Eskolaz kanpoko jardueri dagokienean, familiei galdetu egin genien. Guztion artean bideragarrienak hautatu genituen.

Alde batetik, eskolaz kanpoko jardueratan parte hartuko zuen ikasle kopurua aztertu genuen. Bestetik, ikasleen familientzako zenbat diru suposatuko zuen zenbatetsi genuen. Izan ere, monitoreen joan-etorriek garestitu egiten baitzuten auzia eta Udalak ez besteko babeslerik ez baitkenuen. Udala txikia denez, bestalde, aurrekontu murrizta du horretarako.

Gure errealitatearekin ondoen bat etor daitezkeen aurrekontuak eskatu ondoren, familien, Udalaren eta Ikastetxearen artean erabaki genuen ikastetxeko ikasle guztientzat hainbat jarduera eskaintzea lehen hiru hilekoan:

- Sormena lantzeko jarduerak eta jolas-tailerra: Haur-Hezkuntza
- Informatika eskolak: 1 Taldea: Lehen Hezkuntzako 2. eta 3. mailak
- Informatika eskolak. 2 Taldea: Lehen Hezkuntzako 4. eta 5. mailak

Zegozkion ebaluaketak egin eta Ordenamendu eta Berrikuntza Zerbitzuak gure proiektuarentzat hasiera batean eman zuen aurrekontua handitu zuen (1.098'99€). Hori dela eta, heldu den bigarren hiru hileko honetan jarduera berberekin aurrera jarraitzeaz gain, jarduera berri bat eskaintzea erabaki genuen: Euskal dantzak. Azken hori Haur nahiz Lehen Hezkuntzako ikasleei zuzenduta daude.

Etorkizunean, Ingeles eskolak sartu nahi ditugu ikastetxeko eskaintza horretan. Izan ere, proiektua martxan jarri aurretik ordutegi zehatza ezarrita baitzuten. Oraingoan, ez dugu posible ikusten ingeles eskolak gure programan sartzea. Era berean, ez dugu aurrez ezarritakoa baztertu nahi, izan ere, ikastetxe honetan matrikulaturik ez dauden ikasleek hartzen baitute parte.

Lansaiio malgua lau ikastexte publikotan

OLITEKO "PRINCIPE DE VIANA" HERRI IKASTETXEAN ETENGABEKO ESKOLA-LANALDIA

Tomás Garde Yoldi

**Oliteko "Principe de Viana" Herri Ikastetxeko
Zuzendaria**

Azken ikasturteetan ikastetxeko irakasleak lanaldi-modalitate horri buruz iritsitako informazioekin zer gertatuko zen zain egon dira: hezkuntza-teknikarien artikulua, ikuspuntu desberdinak, jada ezarri den beste erkidegootako langileen iritziak, sindikatuak, etab.

Bestalde, azken ikasturteetan ikusi dugu nola ikasleen lanaldia gehiegi luzatzen zen. Zenbait gurasoren esanetan, ikasleek eskolaz kanpo jarduera ugari dituzte arratsaldea-gaua aurreratua dagonera arte, hau da, goizeko bederatzietatik gaueko hamarretara.

Gure ikastetxeko irakasleen klaustroan, beste erkidegootan lan egin duten irakasleen bidez, hausnarketa egin da, iritziak alderatu dira eta komentatu egin da hain ordutegi berantiarrei irtenbidea emateko aukera onargarria izan zitekeela eta, hala, lan-biziarekin bateratzeko aukera dagoela. Hori esaten dugu, ikaslearen lanaldiak edozein helduren lanaldia aurki gaituzten baitu. Bestalde, guraso batzuen lanaldiari erreparaturaz, seme-alabei tarte batez arreta eskaintzea behar dute. Laburbilduz, gure gizaratean bezala, familia bakoitzaren beharrak oso diferentek dira eta, ondorioz, ikastetxearen erantzunak bide horretatik joan behar du.

Gure ustez etorkizuneko apustua da eta gure eskola garai berrietara egokitzen da. Halaber, ez dugu ahaztu behar, gure iritzi oso garrantzitsua delako, hiri handiko bizimodua, biztanle askorekin, eta gure herrikoa edo inguruko herrietakoa oso desberdina dela.

2007ko uztailaren 20ko 89. NAOn Nafarroan 2007-2011 aldian herri-irakaskuntzen kalitatea hobetzeko hitzarmena argitaratu zen. 2007ko ekainaren 15eko 74. NAOn 550/2007 Ebazpena, 2007ko ekainaren 1ekoa, lanaldi malgua esperimentalki ezartzeko prozedura arautzen duena, argitaratu zen. Bitxia izan arren, aipatu ebazpenak lanaldi-mota hori egiteko gurasoek eskatutako gutxieneko baldintzak gehienak xedatzen ditu.

Irailaren hasieran eta premiaz, kontsulta egin zitzaion familiei; bertan eroldaren % 75ek parte hartu behar zuten eta partaidetzaren bi herenak lanaldiaren alde egon behar zuten. Irailaren 6an egin zen eta emaitzan oso deigarriak izan ziren: eroldaren %84k bozkatu zuten eta %89-90 etengabeko lanaldiaren aldekoa zen. Parte hartzera ohituta gauden hauteskunde-prozesuetan emaitza horiek ez dira inoiz hain maila altuan eman, ezta hain aldeko ehuneko handiarekin ere.

Irailaren azkeneko astean egiaz jakin izan genuen planteatutako proiektuarekin aurrera egin genezakeela.

Izenpetutako hitzarmenak bere ondorioak ditu, baina... funtzionamendu-mota hori aurrera eramanez ahal izateko, ikastetxeek eragozpen guztiak salbatu behar genituela jakin genuen, ez administrazioak, ez sindikatuek ez baitzi-

tuzten aurrez ikusi. Bakarrik sentitu ginen; proiektua konplexua zen eta gure ahalegin eta arduraldi guztia eskatzen zuen.

Eskola-ordutegiaren antolaketa

Kontuan hartu behar da gaur egun gure ikastetxean Haur eta Lehen Hezkuntzako eta DBH-ko lehenengo zikloko ikasleak hartzen dituela, baita beste udalerrietatik garrantiatutako ikasleak ere.

Haur Hezkuntzan eta Lehen Hezkuntzan lanaldia 9:00etan hasten da eta 14:10etan amaitzen da eta bi jolasgarai daude, 20 minutukoa bana; 45 minutuko bi eskola-saio izan ostean egiten dira. Hori irailetik ekainera bitartean hedatzen da.

Bigarren Hezkuntzan jarduera 8:50etan hasten da eta 15:00eta amaitu; bi jolasgarai daude, 20 minutukoa bana, eta 55 minutuko bi eskola-saio igaro ondoren egiten dira. Hori irailetik ekainera bitartean zabaltzen da.

Arratsaldeko jarduerak 15:30etan hasten dira eta 3 ardatzen inguruan egituratzen dira: kirola, olgeta eta pres-takuntza.

Erantsitako koadroetan lehenengo hiru hilekoan egindako jarduerak adierazten dira eta, besteak beste, honako da-

Lansaiño malgua lau ikastexte publikotan

Lehenengo hiruhileko jarduerak

Jarduera	Taldeko ikasleak	Prezioa	Astelehena	Asteartea	Asteazkena	Osteguna	Ordutegia
Antzerkia	12	6	1.a, 2.a eta 3.a				1. ordua 2. ordua
Gorputz-adierazpena	Taldeko 15	6		Haur Hezkuntza 1. taldea	1 1. taldea 1 2. taldea	Haur Hezkuntza 2. taldea	1. ordua 2. ordua
Eskola-kirola	Ikasleak/egun	Urteko 30 €	Haur Hezkuntza (18)		3.a eta 4.a (13)	1.a eta 2.a (18)	1. ordua 2. ordua
Musika zeltaren t.	10	6 €				5.a, 6.a eta DBH-ko 1.a eta 2.a	2. ordua
Ingeles-tailerra	15	6 €				5.a eta 6.a	1. ordua
Pilota	10	Kosturik gabe		5.a, 6.a, DBHko 1.a eta 2.a			4:00etatik 5:30etara
Ludoteka	Haur Hezkuntza	Kosturik gabe	Haur Hezkuntza (23)	Haur Hezkuntza (10)	Haur Hezkuntza (17)	Haur Hezkuntza (19)	1. eta 2. ordua
Liburutegia ikastea	Lehen Hezkuntza	Kosturik gabe	LH/DBH (18)	LH/DBH (21)	LH/DBH (17)	LH/DBH (19)	1. eta 2. ordua

Urtarriletik maiatzera bitartean eskolaz kanpoko jardueren eskaintza

Jarduera	Taldeko ikasleak	Prezioa	Astelehena	Asteartea	Asteazkena	Osteguna	Ordutegia
Ikasteko laguntza	15	6 €	Lehen Hezkuntza	Lehen Hezkuntza	Lehen Hezkuntza	Lehen Hezkuntza	
Birziklatze-tailerra	15	6 €		Lehen Hezkuntza 4.a, 5.a eta 6.a		Lehen Hezkuntza 1.a, 2.a eta 3.a	
Lurraldeko dantzak	15/20	6 €	Haur Hezkuntza	Lehen Hezkuntza			
Antzerkia	12	6 €	Lehen Hezkuntza				1. ordua 2. ordua
Gorputz-adierazpena	15	6 €		1. taldea Haur Hezkuntza	2. taldea Haur Hezkuntza	3. taldea Haur Hezkuntza	1. ordua 2. ordua
Eskola-kirola	Taldea	Jarraitzen dute	Haur Hezkuntza				1. ordua
			Haur Hezkuntza		3.a eta 4.a	1.a eta 2.a/Haur	2. ordua
Musika zeltaren tailerra	10-15	6 €				5.a, 6.a, DBH-ko 1.a eta 2.a	2. ordua
Ingeles-tailerrak	12	6 €				1.a eta 2.a	1. ordua
Pilota	10/15	Kosturik gabe		5.a, 6.a eta DBH-ko 1.a eta 2.a			4:00etatik 5:30etara
Ludoteka	Haur Hezkuntza	Kosturik gabe	Haur Hezkuntza	Haur Hezkuntza	Haur Hezkuntza	Haur Hezkuntza	1. eta 2. ordua
Liburutegia	Lehen Hezkuntza	Kosturik gabe	Lehen Hezkuntza DBH	Lehen Hezkuntza DBH	Lehen Hezkuntza DBH	Lehen Hezkuntza DBH	1. eta 2. ordua

tuak aipatzen dira: kostua, egunak-ordutegia, jarduera bakoitzean eta egun bakoitzeko partaideen kopurua, etab. Horrez gain, gainerako ikasturterako eskainitakoak agertzen dira.

Liburutegia-ikaste-gunea, ludoteka, pilota eta horien koordinazioa egin duten irakasleekin batera, beste arduradunak izan dira, hala nola: Uxua Muruzabal (antzerkia eta gorputz-adierazpena), Maite Ruiz eta Rebeca Ibáñez (eskola-kirola), Sara Blasco (musika zelta) eta Jessie Linardi (ingeles-tailerrak).

Halaber, alderdi bat azpimarratu nahi genuke: monitore batzuk herriko gazteak direla; ikasketak amaitu dituzte eta oraindik ez dute lan egonkorrik lortu.

Gainera, Udaleko Musika Eskolak, Erri-Berri kirol-elkartek eta abarrek hainbat jarduera egiten dute. Gure ikas-

tetxera etortzen den ia ikasleen %100 arratsaldez jarduerak ditu.

Berriz errepikatu nahi dugu: nahiz eta Hezkuntza Sailak eta Udalak lagundu, alderdi ekonomikoari, arduraldiari, lanari... dagokionez, lanaldi-mota hori prestatzeko utzi-keriaren eta bakardadearen sentimendua izan dugu, ez baitugu kanpoko laguntzarik izan eta hori salbatzea beharrezkoa da.

Gertatu ohi den bezala, funtzionamendu-modu berriak abian jartzen direnean, energia handia bideratu behar da, baina pena merezi duelakoan gaude. Ezartze-prozesuari buruz hausnarketa onak egin ditzakegu, egin dena edo egitez utzi dena, baina ziur gaude lanaldi-modalitate hori aukeratzen duten ikastetxeentzat gure ahalegina lagungarria izango dela.

Lansaiño malgua lau ikastexte publikotan

VIANAKO IKASTETXEAN ESKOLAZ KANPOKO JARDUERETAN LANALDI MALGUA EZARTZEAREN ONDORIOA

Antonio Ros Zuasti
Vianako Ikastetxeko Zuzendaria

Antonio Ros Zuasti

Ricardo Campano ikastetxean 2007-2008 ikasturtean Lanaldi Malguaren aplikazioa abian jarri dugu. Lehenengo hiru hilabete bete denean, ebaluazioaren hasierako unean gaude eta batera egingo dugu Nafarroako beste hiru ikastetxeekin eta Hezkuntza Sailaren eskutik.

Ebaluazioa egiteko denbora gehiago behar izan arren, jada ideia batzuk aurrera ditzakegu eta Nafarroan espe-

rientzian parte hartzea eskatu genuenean proposatutako helburuak sendo eta egiazta daitezke. Autonomia Erkidego batzuek duela urteak aplikatzen dute ordutegiaren antolaketa-mota hori.

Ikasleen ikuspegitik

Haur Hezkuntzako eta Lehen Hezkuntzako ikasleen artean desberdintasun nabarmena hautematen da. Haur Hezkuntzako neska-mutilak bazkaldu ostean siesa botatzera eta atseden izatera ohituta daude. Irakasleak esnatzeko orduan laztanak izan arren eta traumatikoki ez esnatu arren, arratsaldeetako klaseak zailak dira. Ez da harritzekoa umea jolasaren "txokoan" lo gelditzea eta, beraz, ezinbestekoa da arratsaldeetarako jarduera berezietan pentsatzea. Loaldiaren ondoren, zaila da umeak jardura normala azkar-azkar berreskuratzea. Arazoa areagotu egiten da ostiral arratsaldeetan; batetik, aste osoko nekea pilatzen da eta, bestetik, asteburua iristear dagoela jakitun dira. Bi horiek nabarmenki aldatzen dute ikasleen portaera.

Orain Vianako umeek ordutegian malgutasun handiagoa dute. Goizeko klaseen ondoren etxera joan daitezke gurasoekin edo ikastetxean bazkal dezakete edo nahi izanez gero, Ludotekako eskolaz kanpoko jardueretara joan daitezke ala Udal Liburutegian irakurketari ekin diezaizkete. Loaldiaren arabera edo horren luzeraren arabera, familia bakoitzak bere seme-alabaren jardura pertsonaliza dezake. Haur Hezkuntzako umeen guraso askok ordutegi berria eta beren lanaldia batera dezakete eta nahiago dute atsedenaldia beren familiekin etxean egitea. Ostiral arratsaldea deuseztatu egin da eta jarduerak asteazken arratsaldera pasa dira.

Lansaiio malgua lau ikastexte publikotan

Lehen Hezkuntzak saioak 45 minutura egokitu dira. Hala, dinamismo handiagoa lortzen da; ikasleak eskertu egiten du eta ez du nekea edo asperraldia adierazten. Are gehiago, beren esanetan, goiza azkar pasatzen da. Saio gehienak tutoreak administratzen ditu eta ezagutza-arlo desberdinetan komenigarria dena malgutzen ditu. Baina garrantzitsuena honakoa da: ikasleek goizaren azkeneko orduak biziki aprobetxatzen dituztela.

Ikasleak ordutegi berriarekin oso pozik daude eta ikastetxean egiten ari diren hobekuntzak balioztatzen dituzte. Oso garrantzitsua da ikastetxearen hobekuntza-proposamenekin ikasleen identifikazio-arrazoak aurkitzea.

Gurasoen ikuspuntutik

Hasieran gurasoek oztopo handia zuten: beren seme-alaben egonaldia ikastetxean derrigorrez murriztea. Gainera, pribilegio gehiagoren bila, lanaldi malgua bakarrik irakasleek nahi dutela zabaldu zen. Errealitatetik ezin urrunago egon. Irakasleekiko guraso batzuen mesfidantza horrek argi eta garbi uzten du irakasleek gizartean izan behar duten prestigioa ez dela berreskuratu. Informazio egokiak mesfidantza gainditzen laguntzen du.

Lanaldi-mota hori gurasoentzat onuragarria izan daiteke, hain zuzen ere, ikastetxetik ateratzeko orduak malguak izateagatik. Nahi izanez gero, Lanaldi Malguarekin gurasoek orain arteko irteera-ordua mantentzeko deusak erabiltzeko. Vianan klaseak 16:50etan amaitzen ziren eta orain, nahi duten gurasoentzat, 17:00etan amaitzen dira. Orduan, zer aldatu da? Irteerako orduaren malgutasuna. Vianan gurasoek beren seme-alabak goizean jaso ditzakete, curriculumak berez dituen saio guztiak; bestela, jangelaren ondoren joan daitezke edo nahi izanez gero, eskolaz kanpoko jardueren ondoren. Ikastetxetik irteerako hiru aukera, familia bakoitzak hautatzeko eta lan- eta familia-bizitza beren seme-alaben ikastetxekoarekin bateratu ahal izateko.

Noski, arratsaldeko eskolaz kanpoko jarduerak borondatezkoak dira eta ez dira doakoak; horrek, hasieran, gizar-eraketa planteatu dezake. Baina finantzatzeko Nafarroako Gobernuak eta Udalek laguntzak ematen dituzte eta Ikasleen Gurasoen Elkarteek beste formula batzuk dituzte (Vianaren kasuan, erakunde finantzarioen bidez egiten da); hala eskolaz kanpoko jarduerak merkeak izan daitezke. Kasu horretan, ingeles, informatika, antzerkiko jarduerak eta bestelakoak bitarteko eta ekimen gutxi dituzten biztanleen sektoreetara iritsi daitezke. Vianan inmigranteen seme-alabak daude eta baldintza normaletan inoiz ez lukete ingelesezko eskolaz kanpoko klasea izateko aukerarik. Planteamendu berri honekin eta lan-bizitza bateratzeko beharrezko aurrean, esfortzu ekonomiko txikiarekin jarduera-barietate osagarriez gozatzen ari dira, oso arruntak familia aberatsetan.

Vianan Irakasleen Guraso Elkarteak parte hartzea oso garrantzitsua izan da, eskolaz kanpoko jarduerak antolatzeko orduan. Horri esker, Elkarteak sendotu da eta bere lanari eduki nabarmena eman zaio. Gainera, irakasleekin eta zuzendaritzarekin estuki lan egin dutenez, proiektu komunean lankidetzaren lotura sendoak egin dira.

Irakasleen ikuspuntutik

Ikastetxea enpresa da ere bai. Eta enpresa adimentsu orok langileak pozik izan nahi ditu. Ez dago zalantzarik irakaskuntza-funtzioak estimuluak behar dituela eta, noski, Lanaldi Malgua ezartzea eragingarria izan da lanean hobekuntza nabarmena ezartzeko; ildo horri jarraiki, ikastetxearen irakaskuntzaren kalitatean eragina izan behar du.

Irakasleen iritziz, 45 minutuko saioekin goiza askoz dinamikoagoa egiten da eta curriculumaren jakintzagai desberdinetan arreta-maila altuagoa mantentzen da. Arretan intentsitatea nahiko onargarria da goizeko azken saioetan eta, dirudienez, arratsaldeko saioetan lortutakoa baino askoz handiagoa. Irakasleen asetze-maila altua da, ikasleen errendimenduan Lanaldi Malguak duen eraginari dagokionez.

Halaber, egia da astean zehar saio gutxi dituzten jakintzagaiak, batez ere irakasle adituek ematen dituztenak, zailtasun handiagoak izan ditzaketela saioak bost minututan murriztean. Gorputz Hezkuntza edo Musika bezalako jakintzagaiak jarduera prestatzeko alde aurretik denbora behar dute. Neurri batean, eskolaz kanpoko jarduerak kirolarekin edo musika ikastearekin zertikusia dutenez, eragozpen hori nolabait orekatzen dute.

Ondorioak

Oraingoan Vianan Lanaldi Malgua ezartzea arrakastatsutzat jo daiteke.

Gurasoek beren seme-alaben irteera-orduan malgutasuna lortzen dute eta jangelaren eta autobusen zerbitzua bermatua dute. Umeak arratsaldeko ohiko ordutegian jaso ditzakete, lan-bizitzarekin bateratzeko beharrezkoa bada. Kasu horretan seme-alabek goizeko saioak egin dituzte eta curriculum osatu dute; gainera, prezio merkean, eskolaz kanpoko jarduerak egin ahal izan dituzte, hala nola ingelesa, kirolak, informatika, antzerkia, irakurketan hastea, etab. Saio bakoitzean bost minutuko murrizketa orekatzeko eta urtean ordu-kopurua berdina izateko, iraileko eta ekaineko ordutegi murriztuak deuseztatu dira. Hala, ikasturtearen hasieratik amaierara arte, ikasleek betiere ordutegi berdina mantentzen dute.

Beste asmakizun handia ostiral arratsaldeko jarduerak asteazkenean pasatzea izan da. Ostiral arratsaldeko errendimendu pobreaki irtenbidea eman zaio eta bai gurasoek, bai irakasleek asteburu zabalagoa dute. Ikastetxeko bitartekoak gehiago erabiltzen dira, arratsaldeko eskolaz kanpoko jardueren eskura baitaude; horrez gain, ekimen edo bitarteko gutxiago dituzten familiak errazago iritsi daitezke eskolaz kanpoko jardueretara, hala nola ingelesa, antzerkia, informatika edo bestelakoak.

Gaur egun arratsaldean eskolaz kanpoko jardueretara ikasleen %60 baino gehiago etortzen da.

Beste aldizkariak

BIURDANA GEUREA, ESKOLA ALDIZKARI BATEN HISTORIA XUMEA

Francisco Javier Mangado Urdaniz
IES Biurdana BHIko Fisika eta Kimika Irakaslea

Francisco Javier Mangado Urdaniz.

Abentura hau 1999an hasi zen, otsaila aldera, hain zuzen. Goian sinatu duenak, BIURDANA BHIko irakaslea dena, proposamena egin zion institutuan garai hartan zegoen zuzendaritza taldeari eta honek adorez onartu eta bultzatu egin zuen.

Ikasle talde bat berehala animatu zen, eta segituan hasi ziren erreportari lanetan, berria, erreportaia edo artikulua xerka, bai ikastetxearen barruan

zein kanpoan. Materiala, idatziz zein irudiz, batzuetan beraiek osatzen zuten besteetan hiriko informazio iturrietan biltzen zutelarik.

Lan honen ondorioz aldizkariaren lehendabiziko alea sortu zen urte hartan bertan, irailean. Erabakirik itxura tabloide arruntarena izan zen aldizkariaren bizitza osoan barna, 2005era arteraino. Papera, antolamendua eta abar guztien aldetik, garai hartan Iruñean aritzen ziren egunkarieen antzekoa izan zen arrazoi ekonomiko hutsengatik. Izan ere inprimatzeko orduan eskeintza merkeena egin zigun enpresak, bertako egunkari batena, hala xe eskatu zigun, eta gure ekonomia ez zegoen sosik huskerietan alferrikaltzeko.

Horrela, prozesu osoan institututik at burutu zen, ekintza bakarra aipaturiko inprimaketa izan zelarik. Eta hala izan zen benetan ezin izan genuelako beste biderik aurkitu gure institutuko baliabideak erabiliz (ez genuen fotokopia xorta hutsez osatu nahi izan).

Horrek erran nahi du maketazioa gure bizkarretik egiten genuela, Donapea institutuko utziriko macintosh zahar hartan (eskerrik beroenak haiei behin eta berriz), inprimategiak erabiltzen zuten software hura – maketatzeko eta irudiak jorratzeko merkeena, nola ez – erabili ahal izateko eskutan geneukan bakarra.

Erredakzio eta maketazio tailer xume hartan, ikastetxeko ikusentzuteko gelako txoko batean osatua, baziren ere bai hamai-

ka eskuk erabili nahi zuten eskaner troglodita bat eta argazki kamara bat, frango ona baina analogikoa (kamara digitala, internet eta eta antzeko abar guztiak biziki hitz urrunak zitzaizkigun zegoenektz).

Honetaz gain beste “aparteko” lan bat zegokigun. BIURDANA ikastetxe euskalduna dugu, ikasle gehien gurasoak erdaldunak direla, beraz gure aldizkaria elebizar osatu behar genuen. Horrek itzulpena ere bizkargaineratu zigun. Bestaldetik honen inguruan aldizkari orekatua nahi genuen, hau da, aintzineko orria ez zen bat, bi baizen (ohizko aintzinekoa eta azkena) eta bi azken orri (ohizko bi erdikoak) elkarren alderantziz kokatuak, irakurtzen haserakoan alde batetik euskaraz eta bestetik gazteleraz egin ahal izateko. Honen ondorioz inprimategiko arduraduna eta aldizkariko arduradunaren artean koordinazio estu-estua izan behar genuen. Biak biltzeko beharrean ziren arratsalde oso batean edizio bakoitzeko.

Hala eta guztiz ere, miseria guztiak lantalde adoretso hurrek soberan gaintzen zituen. Bertan gazetariak ezezik, kolaboratzaileak, argazkilaria bat edo beste eta baita marrazkilariren bat ere aritzen ziren lan “fijo”etan, maiz aldizaldi guk eskaturiko edo beren kabuz etorririko idazleak gehitzen zitzaizkigularik.

Gure aldizkaria kanpoalderako lehiario irikia izatea nahi genuen, nahi zuten orok gure ikastetxeko bizimoduaren berri eskuratu ahal izan zezan, nahiz eta beste edozein ikastetxetan egiten dena antzekoa den. Bestaldetik ere bigarren helburu bat otu zitzaigun: telebistan hasiak ziren hainbat teleserietan biziki irudi artifiziala ematen zen ikastetxeetako jarduteaz, eta nolabait irudi hura zuzendu nahi genuen. Ildo horretatik aldizkariaren inguruko ikastetxeko zuzendariordetzaren egituratu txertatu zen, horrela “ezohizkoak” ziren ekintzen berri zehatza eman ahal izateko: kirolak, eskolaz kanpokoak, lehiaketak, sariak, nabarmenduriko ikasleak edozein esparrutan bai Nafarroa mailan zein kanpokoan (nazioarteko bat baino gehiago izatera iritsi ginen) eta abar.

Pedro Miguel Etxenikeri elkarrizketa (Honoris Causa doktorea 2008an, Nafarroako Unibertsitate Publikoan)

Beste aldizkariak

Adibidez, estreineko ale hartan, 1999ko irailekoa, gai hauek jorratu ziren: Holandan elkartrukaturiko ikasleen bidaia, garai hartan Nafarroako Gobernuak antolatzen zituen aste "berdea" eta "txuria", Nafarroan barna egitako bisitaldi batzuk, ikastetxe barruan antolatu ziren beste hainbeste ekitaldi, BIURDANA ikastetxera bisitan etorri zitzaizkigun gizakide nabarmenak kultura munduan, ikasle sarituak bai literatura arloan zein kiroletan eta baita irakasleak eta gurasoak.

Harez geroztik, gure aldizkaria nabarmentzen zela ikusirik, urtean birritan argitaratzea erabaki zen, ikastetxeko idazkariaren begi okerra gorabehera (idazkariak beti ditugu sosik emateko zuhur) hasiera hasieratik orrietan inongo publizidaderik sartzeari uko egin baitzitzaion. Maizago argitaratzeak arazoak ekarriko zizkigukeen, diru aldetik jakina, baina nagusiki erreportariari lan handia eska ziezaikeelako aldi berean ikasketetan behar den arreta ematekotan.

Ikasturte bakoitzean lehendabiziko argitalpena azaroan egiten zen nolabaiteko "kanpoaldetasunaz" kutsatua: jorratuko ziren gaiak batez ere ikastetxearen berri gurasoei eta gizarteari emateari zegozkionak izanzen baitziren. Bigarrena berriz, apirila aldera karrikatatzekoa, "barrualderagokoa" izanzen zen, eta bertan ikastetxeko eguneroko bizimoduari buruzko gaiak jorratuko ziren, geroago ikasleek zein irakasleek goxo-goxo gogoratzea gustukoa ditugun horiek.

Geroago karrikatu ziren aleetan atal gehiago gehitu genion hasierako kiroletakoari: musika, ikasturtero BIURDANA ikastetxean antolatzen den Euskal Liburuaren Irruketa Publikoa, ikastetxean urtero amaitzen duten ikasleen agurra...

Banaketari dagokionez, hasiera batean ikastetxean bertan antolatzea pentsatu zen, baina azkenean amore eman behar izan genuen eta posta-banaketa enpresa bati eman genion mandatu, ikasleen etxeetara, beste ikastetxeetara eta komunikabideetara (bertako idatziak, irratiak eta telebistak) eskurarazi ahal izateko. Hala ere edizio bakoitzeko 1000 aleetako batzuk txirringuluz banatuak izaten ziren liburudendetan, gazteen topaguneetan, kulturaguneetan eta abar, hala banaketa frango zabalaz lortzen guretarik.

Eta egia erran egindakoak aitzina jo zuela eta, hemen aipatzea umiltasun falta den arren, nolabaiteko kategoria iritsi zuen –nazio mailan ere aipatua izan zen– erredakzio taldeari, karrikatzea berandutu zen batera batean, ikasleek eta familiek eskatua izana baitzitzaion.

Honek guztiak bultzada eman zigun, eta areago, hurrengo belaunaldikoei bultzada eman zien unibertsitate edo goi mailako zikloen bidera urtero joateagatik erredakzio taldean gertatzen ziren hutsuneak betetzeko.

Eta hala 2005-2006 ikasturtea iritsi zen. Orduan irakasle koordinatzaileak zuzendaritza lana hartu behar izan zuen, eta erabaki zen harez geroztik aldizkaria ikastetxeko web orrian antolatzea. Horretarako irakasle talde bat osatu zen eta edizio arrunta baztertu zen. Gaur egun gure aldizkaria helbide honetan dago ikusgai: <http://www.pnte.cfnavarra.es/~iesbiurd>

ESKOLA ALDIZKARIAK, GAZTE-SORMENERAKO BOZGORAILUA

Luis Azcárate

Barañain BHI-ko Irakaslea "El Mirador" eskola-aldizkariaren Koordinatzailea

Ikuspegi kuantitatibotik, eskola-aldizkariak jarduera pedagogiko txikia dira. Kasurik onenean, lerro bat besterik ez zaie eskaintzen ikastetxeen programazio orokorrean. Hala eta guztiz ere, bere apaltasunean, hezkuntza-bertutez murgilduta daude.

Eskola eta institutu askok beren aldizkaria gizarte-aurkezpenerako txartel bezala erabiltzen dute. Noski, pertsonak, jarduerak, ideiak, institutu bakoitzaren estiloa argitalpenen orrialdeetan zehar behar bezala adieraz daitezke.

Baina beste ikuspuntu bat dago eta hezkuntzaren ikuspegitik interesgarria da. Eskola-aldizkariak, bereziki, Bigarren Hezkuntzan, Francesco Tonucci-k "gazteen ahotsa" esan ziona biltzeko eta zabaltzeko bidea da. Bozgorailua da gazteen kezka eta sormena azaltzeko: hor dago ikasgeletako prentsaren helburu nagusia.

Eskola-aldizkaria zeregin kooperatibo konplexua da. Garatzeko ondoz ondo zenbait urrats eman behar dira eta aleak argitaratuz eta banatuz amaituko da. Zenbakia argitaratzeko ahalegin handia egin behar da. Ikasturteko bi ale egitea aldizkakotasun paregabea izan daiteke. Hiru jada balentriaren kategorian sartuko litzateke.

Idazketa-tailerra

Baina nola lortu hogeita hamar edo berrogei artikulua aldizkaria argitaratzen den bakoitzean? Noski, idazketa-taldea behar da. Taldeak ez du handia izan behar: lau edo sei kolaboratzaile seguruekin nahikoa izan daiteke. Horiek gainerakoez tiratuko dute.

Kasu gehienetan, biltzen hasi beharko da. Bildu eta hitz egin, iradokizunak egin, proposatu, eztabaidatu, planifikatu. Bilera horietatik, batzuetan astunak, luzera begira produktiboak, edukiak, formatua eta argitalpenaren estiloa ateratzen dira. Prozesua motela da, urtean eman daitezke lanean: baina gazteen ilusiotik ernamuntzen den sormena inoiz ez dugu helduok eskainiko.

Idaztea neketsua da. "Ez da lanik gabe egiten", hala zioen jada *El Lazarillo* liburuaren hitzaurreak. Baina argitaratzea oso atsegina da. Garai honetan, ikasleen geldotasuna nagusi izan daitekeenean, eskola-aldizkariak idazteko estimulu bihurtzen dira eta eskola-jardueraren dinamizazio-faktorea dira.

"Eta zeri buruz idatzi?" –pentsatzen zuen Batxilergoko lehenengo mailako neska. "Kanporatu barruan duzuna, hitz egin kezkatzen zaituenari buruz... Begiratu zure inguruan eta gai mordoak izango duzu, nahiz eta hor daukela inoiz pentsatu ez".

Baloreen eskola

Baina ez gaude bakarrik idazketa-tailerraren aurrean. Askotan eskola-aldizkaria baloreen eskola bihurtzen da. Behin abenduan argitaratuko zen zenbakia prestatzen ari ginen. Idazle batzuk, kontsumo-gabonek zuten zentzu faltua errefusatzeko, azalean Noel aita urkatuaren iru-

Beste aldizkariak

dia atera nahi zuten. Noel aita urkatua!

Argudio-mota guztiak erabili nituen proposamenaren eragozpena ulertarazteko. Bere ikuspuntuari sendo eutsi zioten. Nik ezin nuen hain gustu txarreko irudia onartu, baina ez nuen behartu nahi: nire helburua konbentzitzea zen. Nire zorigaitzak kontatu ostean, lagunak irtenbidea eman zidan: "Heriotza-zigorraren konta nago, baita Noel aitari aplikatuta ere". Hor amaitu ziren desadostasunak...

Aldizkarian tokia dute, bai ekarpenik xumeenak, baita sakonenak ere: "Hola, Tukan naiz, eta gaztelaniaren kasuan a hizkian du azentua; nire helburua animaliei buruz hitz egitea da", hala idazten zuten mutil batek, DBH-ko lehenengo mailako ikasleen tolesgabetasunarekin. Urteak igaro ahala, sinpletasuna sakontasun bihurtzen da: "Agian, idealista naiz edo, agian, inuzentea besterik ez, baina XXI. mendea desberdina izango zela-koan nengoan. Ez al zen frogatu joan den mendean guden gaitasunik eza gatazkak konpontzeko?" Onar dezagun: gazteek pentsatzen dute, beraz, existitzen dira.

Aldizkariak antolakuntza-egitura lortzen duenean, presatze-bilerak tarteka daitezke. Noski, deialdiaren sistema iraunkorra mantendu beharko dugu: iragarkiak, kartelak, oharrak, propaganda erabili beharko dira, baita txangak antolatu, lehiaketetarako deialdia egin eta kamisetak saldu ere. Hezkuntza-proiektuaren sugarra bizia mantentzeko, sinetsarazteko teknika guztiak erabili behar dira, piztea oso neketsua izan baitzen.

Konposizioa

Artikuluak bildu ostean, argitalpena gorpuzteko unea iristen da. Diru gehiegirik gastatu gabe, arte grafikoetako edozein enpresak zeregin hori egingo du. Hala eta guztiz ere, merkeagoa da eta, batez ere, askoz hezigarriagoa, aldizkaria ikastetxean bertan egituratzea. Orrialde baten maketa egitea, azala antolatzea, irudiak hautatzea edo izenburuak eztabaidatzea, hezigarriak bezain motibatzaileak dira.

Gazteen ilusiotik ernamuntzen den sormena inoiz ez dugu helduok eskainiko. Idazleen taldea, 2006-2007 ikasturtea.

Zenbakiz zenbaki, aldizkariak lehenik eta behin bere formatua lortu eta, ondoren, finkatu egin behar du. Burua, orrialdeen tamaina, paper-mota, orrialdeen kopurua eta, ahal izanez gero, sailen antolaketa mantentzen saiatu behar da. Hori ez da egun batean ezta urtebetean lortzen ere. Eskola-argitalpenaren heldutasuna irakurleek ohiko egunkariarekiko hurbiltasun berdina dutenean lortzen da.

Tipografia erabiltzeko orduan, oreka bilatzea komenigarria da. Sarritan, letra-mota gehiegi erabiltzen dira, *letra-tipoak* barra-barra erabilia, aurkezpena edertuko dela-koan. Ez. Diseinuaren dotoretasunak eta, batez ere, testuaren ulergarritasunak oinarritzko uniformetasuna eskatzen dute eta noizean behin alda daiteke. Testu gehienak letra-mota bakarra (gehienez bi) erabili behar du eta betiere tamaina berdinekoa izango da. Izenburuetan neurritzko aldakortasuna erakargarria da. Laburbilduz, eskola-aldizkariak hedapen-prentsa orokorrean erabilitako irizpide tipografikoak nagusitu behar du.

Ahaleginak bere emaitza du

Aldizkaria inprimategira iristen den egunean, ilusio-giro eutsia ikasgeletan eta korridoreetan zehar zabaltzen da. Idazleak bere lanaz arro egoten dira, irakurleak, berriz, *beren* aldizkariaren orrialdeak ikuskatzeko egarritzen dira, giroari erreparatuz, ilusioak eta ahaleginak ez dira antzuak izan: fruitua eman dute eta emaitza hor dago, ikus eta eskuekin uki daiteke, eta tinta freskoaren usaina du.

Une horretan, aleak ikasgeletan banatzen diren bitartean eta eskolen arteko korrespondentziarako gutunazalak prestatzen ari direnean, *ikasgeletako berriemaileen* garunetan hurrengo zenbakiari dagozkion tximeleta hegodunak lanean hasten dira. Aurten beste aldizkaria aterako dugu, ezta?

Hezkuntzan ez da ezer ahaleginik gabe lortzen. Irakaslearen zereginak, ereilearenak bezala, pazientzia eta fedea eskatzen du, irakaskuntza-lanaren emaitzak ez baitira epe laburrean azaltzen. Eskola-aldizkariak salbuespen atsegina dira. Kalera irteten den zenbaki bakoitza lorpen hautemangarria da, ilusio-injekzioa, hezkuntza-pesimismoaren kontrako txerto eraginkorra.

NO ABANDONES A TU REVISTA

Ella nunca lo haría

En estas fechas de exámenes millones de revistas escolares son abandonadas en carpetas y archivadores. Muchas de ellas terminan en basureros y plantas de reciclaje condenándolas al abandono para todo el curso. Desde la ONG N. A. R. (No Abandones a tu Revista) te hacemos un llamamiento para que este horrible hecho no se produzca más.

Con tu colaboración será posible

Todos por un **Mirador** mejor

Ez utzi zure aldizkaria.

ESKOLARI DAGOKIONA ESKOLAZ KANPOKO JARDUERETAN ISLATURIK

Txaro Begué Torres

"Atril" izeneko Pedagogi Aholkuteagiaren Zuzendaria

Txaro Begué Torres.

Txaro Begué Torres. Filosofia eta Hezkuntza Zientzietan lizentziatua. Duela hamabost urte Orientazio Pedagogikoren zentroa zuzentzen du eta ikasgelan eta, beraz, eguneroko bizian dituzten zailtasunak orekatzeko Lehen eta Bigarren Hezkuntzako ikasleei laguntza eskaintzen die.

Azalduko al diguzu zertan datza zure lana?

Bai. Neska-mutil batekin lanean hasi baino lehen, zer gertatzen zaion jakin behar dut: zergatik suspenditzen du? Zein dira bere gaitasunak eta bere mugak? Nola sentitzen da? Zer sentitzen du?

Ikasle bakoitzaren egiazko egoera ezagutu ostean, lana gehien arduratzen diolarekin egiten da, hain zuzen ere, bere zereginekin. Ez da zeregina egin behar, lan intelektual sistematikoa egiteko tresna bezala erabili behar da: ulermena, analisia, sintesia, azalpena.

Gehienetan lan sistematikoa aurrera egiteko nahikoa izaten da. Beste kasuetan, berriz, zailtasunak dislexiaren, arreta-urritasunaren edo emozio-arazoaren ondorioz sortzen direnean, aurrerapena motelagoa da.

Ikasle asko motibaziorik gabe iristen dira, gogorik gabe, ilusiorik gabe. Beste batzuk, ordean, antsietate handia eta autoestimua arazoak dituzte. Gehienak idatziko testuaren aurrean jartzeko ez dira gai, ezin dezakete ahalegin intelektual eutsia egin, ez dute frustrazioa pairatzen, ez dute abileziarik, familia-jarraibideak ez dira oso argiak izaten eta batzuetan gehiegi babesten zaie.

"Alfer" izeneko asko hala dira, inork ez badiei erakutsi lanari etekina ateratzen, bertan behera uzten dute, amore ematen dute.

Erronka motibatzea da. Zaila, ezta?

Bai, oso zaila, baina ezinezkoa ez. Beraiekin enpatiarik ez baduzu, galduta zaude. Begietara begiratu eta sentitzen dutena ez baduzu ulertzen, ez duzu ezer egiterik.

Beren zailtasunak ulertzen ez badituzu, ez dute erreakzionatzen.

"Alferrarekin" enpatia lor al daiteke?

Noski, horiekin gehien. Jada arestian aipatu dut etiketa hori ez dudala gustuko. Nire iritziz, bere ezintasunean oinarrituta hala dira. "Alferra" bere "alferkeriatik" ateratzea beharrezkoa da; horrez gain, aurrerapen txikiak ingurune hurbilekoek hauteman behar dituzte: gurasoek, irakasleek eta berak. Beharrezkoa da atzerapen handiak sekulako porrotzat ez hartzea; leloak "jarraitu saiatzen" izan behar du. Lortuko dugu.

Gurasoek egoera horien aurrean amore ematen al dute?

Gehienek ez. Gurasoek ondo baino hobeto dakite etxean dutena eta aurrerapenak balioztatzen dituzte.

Baina lan honetan planteatzen al duzu zer zeregin duen matematikak edo historiak?

Protagonismo osoa dute. Neska-mutilak denbora antolatzeari, ulertuta irakurtzeari, laburtzeari, sintetizatzeari, edozein jakintzagaitako gaia azaltzeari lortzen badu, denbora antolatzen, gatazkak ebazten ikasi du, hobe sentituko da eta aurrera egingo du.

Nire borroka handia zentzuz lan egitea, ahaleginari etekina ateratzea, ulertzea eta arrazoitzea da. Ia denontzat hori lan handia da. Batzuetan amore ematen dute, korrika hasi eta guztia memorizatu nahi dute. Ulertu gabe memorizatzeak ez duela ezertarako balio azaltzen saiatzen naiz; agian, arrazoiak dute eta une horretako azterketa gairatzen lagunduko die, baina nire lana ez da nota onak ateratzea. Nire lanak indar guztiekin eta abilezia guztiekin helburu hori lortzea da.

Familiekin ere lan egiten al duzu?

Noski. Euren lankidetzarik gabe, ez dago miraririk.

Eta irakasleekin?

Gutxiago, baina zer edo zer egiten da. Batzuk oso harrak dira eta batera ezartzen ditugu epe laburrera, erretainera eta luzera helburuak. Beste batzuen iritziz, laguntza pedagogikoa ez da beharrezkoa.

Zer ordu-tartean lan egiten duzu?

Ikasleekin arratsaldean lauetatik zortzietara. Beranduago ez dut lan egin nahi; nire iritziz, goizeko zazpitan altxa den pertsonak ezin dezake ezer eman gaueko zortzietan, batez ere, adin txikiak. Batzuetan gurasoek egun osoa liburuaren aurrean egotea tematzen gara. Berdin du irakurtzea ala ez irakurtzea, ikastea edo ez ikastea. Ez nago ados. Neska-mutilek denbora antolatu behar dute astialdia izateko eta astialdia esaten du hitzaren kontzepturik zabalenean.

Zer tamaina izan behar du halako ezaugarriak dituen zentroak?

Ez dakit. Zentroaren filosofiaren arabera da. Niri guztia kontrolatzea gustatzen zait. Jarraipen egokia egin

Elkarrizketa

ahal izateko, zentroak ez du jende gehiegirik izan behar. Egun txarra duten, pozik edo atsekabetuak dauden, arazorik izan al duten, blokeatuak al dauden... jakin behar dut. Behar bezala esku hartzeko, ezagutu behar da. Berriak ez dakite, baina gardenak dira. Sorgina naizelakoan daude, baina nik begietara begiratu besterik ez diet egiten. Zentroa handia balitz, lan-arlo hori sakrifikatu beharko nuke eta jada ez luke zentzurik izango.

Zuretzat emozioek zereginek baino garrantzi handiagoa dutela esan nahi al duzu?

Noski. Baina gauza batek bestea darama.

Zer ikasle-mota iristen da zure zentrorra?

Oso anitza. Irakurtzen ikasten ez duten haur txikietatik ahaleginik egiten ez duten motibaziorik gabeko nerabe bihurrietaraino. Dislexia-arazoak dituzten neska-mutilak, arreata-arazoekin. Gutxienean portaera-arazoak dituzte.

Azken urte hauetan emigranteak iritsi direlako lanean aldaketak nabaritu al dituzu?

Ez. Zentroa pribatua da eta, beraz, oso gutxi iristen dira. Azken urte hauetan ikasle emigranteren bat izan dut. Egokitzeko arazoak dituzte, hizkuntza-ahuleziak urriak di-

ra, lan-erritmoa desberdina da eta segurtasunik eza handia agertzen dute.

Zer aldaketa hautematen dituzu ikastetxeetan hezkuntza-lege berriak aplikatuz gero?

Agian, garrantzitsuena aniztasunari arreata eskaintzea da; nik neuk ez nuke errendimenduaren arabera egingo, baizik eta aurrerapen esangarriaren arabera, hau da, egokiro egiten du aurrera. Nire ikasle asko aniztasun-taldeetan daude. Guztiak gaizki sentitzen dira talde horietan egoteagatik.

Beste alderdi bat azpimarratu nahi nuke: gaintzeko obsesioa. Nire iritziz ikaste esangarria sakrifikatu dugu. Orain inoiz baino gehiago memorizatzen da, beraz, gutxiago ikasten da. Gaintzeak balio du, kontrol ona sarritzen da eta gai ezagutu arren, landu eta adierazten ez dakienari suspendituz zigortzen zaio.

Zailtasun horiei arreata eskaini eta horiek ulertzea nire us-tez litzateke aniztasunari arreata eskaintzea.

Saramagoren esaldiarekin amaitu nahiko nuke: *"Si el hombre está formado por las circunstancias, entonces es necesario formar las circunstancias humanamente. Aquí está la clave del humanismo"*.

Nafarroako Eskola Kontseiluaren berriak

ESKOLA KONTSEILUEN TOPAKETEN HURRENGO JARDUNALDIA

Heldu den **apirilaren 19an, larunbata**, Nafarroako Eskola Kontseilua ikastetxeetako eskola-kontseiluetako kideekin batu egingo da. Topaldietako **IX. Jardunaldia**, hortaz, Iruñeko Planetarioan izango da.

Egun horretan, hezkuntzak gizartean duen lekua landuko da; hortik larunbatean egitea.

Puri-puritan dagoen gai bat landu eta gozatu nahi dugu: **"Oinarrizko gaitasunak: arrakasta lortzeko bide egokiak"**.

Aurreko jardunaldietan bezala, interes handiko hitzaldiak izango ditugu. IX.ean berri, Espainiako hezkuntza sistemak hauteman dituen oinarrizko zortzi gaitasunetako batzuk landuko ditugu Tailer saio batean.

Aktiboki entzun eta parte hartzeko asmoa dugu. Zehaztasunak eta parte hartzeko dokumentuak zuen ikastetxeetan jasoko dituzue Aste Santuko oportunitate bueletan.

Giro ederra egotea espero dugu, baita sektore guztietako eskola-kontseiluetako kide anitz bertaratzea ere. Animatu nahi ditugu, bereziki, dena delakoagatik Jardunaldi honetako aurreko edizioetan parte hartu ez duten horiek. Bertan behar zaituztegu, guztion artean jardunaldiak ba-

loratu eta hobetu behar baititugu. Urteroko hitzordua da eta etorkizunean hala izatea espero dugu.

Zatozte.

AUTONOMIETAKO ETA ESTATUKO ESKOLA KONTSEILUEN XVIII. TOPAKETAK

Aurtengo edizioa Bilbon egingo da maiatzaren 6tik 9ra bitartean. Eskola Kontseilu guztietan honako gaia lantzen ari da: "Oinarrizko hezkuntza-gaitasunak".

Nafarroako Eskola Kontseiluak bere lankidetzaren urriaren 19an bidali zuen. Hurrengo moduan egituratu zen:

1. Curriculumaren araudia
2. Bestelako araudia
3. Ikastetxeen antolaketa-bitartekoak: autonomia, ordutegiak, etab.
4. Ebaluazioa
5. Irizpenak eta txostenak
6. Irakasleen prestakuntza
7. Hedapen-jarduerak

Nafarroako Eskola Kontseiluaren berriak

Prozesu guztian zehar, Kontseiluetako Lehendakariak 4 lan-bilera izan dituzte Topaketetako eztabaida-dokumentua egiteko xedez. Gainera, otsailaren 12an, Estatuko Eskola Kontseiluak antolatuta, mintegia izan da "oinarizko gaitasunak" gaiari buruz.

Hurrengo zenbakietan azken ondorioak argitaratuko dira.

EGINDAKO IRIZPENAK

Ikasturte honetan Kontseiluak hurrengo irizpenak egin eta onartu ditu:

- 21/2007 Irizpena, "Lehen Hezkuntzako ikasleen ebaluazio eta sustapenari buruzko Foru Aginduaren" zirriborroari buruzkoa, Nafarroako Eskola Kontseiluaren osoko bilkurak 2007ko abenduaren 10ean onartu zuena.
- 22/2007 Irizpena, "Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzako ikasleen ebaluazio, sustapen eta titulazioari buruzko Foru Aginduaren" zirriborroari buruzkoa, Nafarroako Eskola Kontseiluaren osoko bilkurak 2007ko abenduaren 10ean onartu zuena.
- 1/2008 Irizpena, "31/2007 Foru Dekretuak, apirilaren 2koak, ikasleen onarpena arautzen duenak, 7. artikuluan aurrez ikusitakoarekin bat, Ikastetxe Publikoen eta Pribatu Hitzartuen eragin-eremua zehazten duen Foru Aginduaren" zirriborroari buruzkoa, Nafarroako Eskola Kontseiluaren osoko bilkurak 2008ko otsailaren 12an onartu zuena.

NAFARROAKO ESKOLA-KONTSEILUKO KIDEAK IZENDATZEA

2008ko urtarrilaren 14ko Erabakiz Nafarroako Gobernuak Nafarroako Eskola Kontseiluko hurrengo kideak berriitu ditu:

Izen handiko pertsonak:

- Alberto Arriazu Agramante, ADI-ren (Nafarroako Institutuetako Zuzendarien Elkarte) presidentea
- Jesús María Ezponda Iradier, Miravalles-El Redín ikastetxeko zuzendaria.

Ikastetxe publikoetako ordezkariak:

- José Miguel Gastón Aguas, STEE-EILAS sindikatukoa.
- Mº Soledad Garjón López, AFAPNA sindikatukoa.

Nafarroako Tokiko Erakundeetako Ordezkariak:

- Irene Jiménez Iribarren, Caparrosoko alkatesa.

Nafarroako Herri Unibertsitateko Ordezkaria:

- Javier Casalí Sarasibar

Nafarroako Parlamentuko ordezkariak:

- Mº Victoria Arraiza Zorzano, PSN-koa.
- Carmen María González García, UPN-koa.

Ordezkaritza handiena duen sindikatu-erakundearen ordezkaria:

- Yolanda Salinas Cancel, UGT-koa

Ikasleen Guraso Elkarten Federazioetako ordezkaria:

- José Javier Solabre Heras, CONCAPA-koa.

WEB ORRIA

Nafarroako Eskola Kontseiluaren web orriaren diseinua eguneratu da, arinago eta eraginkorrago bihurtzeko.

Besteak beste, hurrengo dokumentuak agertzen dira zintzilik:

- IDEA aldizkaria, 19. zenbakitik aurrera.
- Nafarroako ikastetxeetako Eskola Kontseiluekin Topaketa Jardunaldiak
- Autonomietako eta Estatuko Eskola Kontseiluen Nazioko Topaketak (2000. urtetik aurrera).
- Egindako azken irizpenak
- Nafarroako hezkuntza-sistemari buruzko txostena, 2006/2007 ikasturtea.

Helbidea berdina da:

<http://www.pnte.cfn Navarra.es/consejo.escolar.navarra/>

HURRENGO ZENBAKIA

Jada hurrengo zenbakia lantzen ari da: DROGA-MENDETASUNAK PREBENITZEA.

Lagundu nahi baduzu, bidal ezazu artikulua Kontseiluaren helbide elektronikora

consejo.escolar@navarra.es